

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
سبقت مالی

شماره: ۹۰/۱۳۸۵۳

تاریخ: ۱۳۹۰/۰۱/۲۵

یوست: دارد

شماره:

تاریخ:

یوست:

جهت اطلاع مدیران عامل محترم کلیه بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست بانک و مؤسسه اعتباری توسعه ارسال گردد.

با سلام؛

احتراماً، بدینوسیله به پیوست «آیین نامه اجرایی نحوه تاسیس، فعالیت، نظارت و تعطیلی شعب بانک‌های ایرانی در خارج از کشور» مصوب یک‌هزار و یکصد و بیست و سومین جلسه شورای پول و اعتبار مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۷ جهت اجرا ایفاد می‌گردد.

یادآوری می‌نماید به موجب مصوبه فوق‌الذکر، کلیه موارد مغایر با مفاد این آیین نامه مندرج در «آیین نامه ایجاد یا تعطیل شعبه یا باجه یا نمایندگی بانکها در خارج از کشور» مصوب هجدهم آبان ماه ۱۳۵۵ شورای پول و اعتبار ملغی اثر می‌گردد.

خواهشمند است دستور فرمایند مراتب به کلیه واحدهای ذیربط آن بانک / مؤسسه اعتباری ابلاغ و بر حسن اجرای آن نظارت به عمل آید. / ۷۸۳۵۵۲

اداره مطالعات و مقررات بانکی

بهزاد فخار

امیرحسین امین آزاد

۳۸۳۱-۱

۳۸۱۶

تهران - بلوار میرداماد - شماره ۱۴۴، تلفن: ۲۶۶۵۱

صفحه پستی: ۷۱۷۷ / ۱۵۸۷۵ / فاکس: ۶۶۷۲۵۶۷۴، سایت اینترنتی: www.cbi.ir

آیین نامه اجرایی نحوه تأسیس، فعالیت، نظارت و تعطیلی

شعب بانک‌های ایرانی در خارج از کشور

بخش اول - تعاریف

ماده ۱-

- **آیین نامه:** آیین نامه اجرایی نحوه تأسیس، فعالیت، نظارت و تعطیلی شعب بانک‌های ایرانی در خارج از کشور
- **بانک مرکزی:** بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
- **عملیات بانکی:** دریافت هرگونه سپرده از عموم و به کارگیری آن در قالب اعطای وام و تسهیلات به متقاضیان، ارائه انواع ابزارهای پرداخت و یا سایر فعالیت‌هایی که در کشور میزبان به آن‌ها عملیات بانکی اطلاق گردد.
- **بانک متقاضی:** بانک ایرانی که قصد تأسیس شعبه در خارج از کشور را دارد.
- **کشور میزبان:** کشور خارجی یا حوزه قضایی که بانک متقاضی قصد تأسیس شعبه در آن سرزمین را دارد.
- **شعبه:** واحد عملیاتی از بانک متقاضی که در چارچوب اساسنامه و مقررات کشور میزبان به انجام عملیات بانکی در کشور میزبان مبادرت می‌نماید.
- **سرمایه اعطایی:** وجوهی که بانک متقاضی به منظور فعالیت در اختیار شعبه قرار می‌دهد.
- **مرجع نظارتی:** واحد سازمانی مسئول نظارت بر بانک‌ها در کشور میزبان.
- **موافقت اصولی:** موافقت مکتوب بانک مرکزی با تأسیس شعبه در کشور میزبان.
- **موافقت نهایی:** موافقت مکتوب بانک مرکزی با شروع فعالیت شعبه در کشور میزبان.

بخش دوم - نحوه تاسیس

الزامات تاسیس شعبه

ماده ۲- بانک متقاضی که حداقل ۵ سال از تاریخ شروع فعالیت آن گذشته و دارای مجوز کامل عملیات ارزی باشد، می تواند با رعایت مفاد این آیین نامه به انجام عملیات بانکی در قالب شعبه در کشور میزبان مبادرت نماید. عملکرد مالی بانک متقاضی در ۳ سال گذشته باید نمایانگر سودآوری آن در طی هر ۳ سال باشد.

تبصره - بانک مرکزی می تواند در شرایط خاص، برخی از بانکها را از شرایط فوق مستثنی نماید.

ماده ۳- بانک متقاضی باید به تشخیص بانک مرکزی از ثبات و سلامت مالی لازم و ساز و کار کنترل داخلی موثر برخوردار باشد .

ماده ۴- مجموع سرمایه پرداخت شده و اندوخته های بانک متقاضی نباید از حداقل سرمایه مصوب شورای پول و اعتبار کمتر باشد.

ماده ۵- سرمایه اعطایی بانک متقاضی به هر شعبه نبایستی از ۵ درصد سرمایه پرداخت شده بانک متقاضی بیشتر باشد. مجموع سرمایه های اعطایی بانک متقاضی به شعب خود در خارج از کشور نباید از ۲۰ درصد سرمایه پرداخت شده بانک متقاضی تجاوز نماید.

مدارک مورد نیاز جهت صدور موافقتها

ماده ۶- بانک متقاضی، باید مدارک و اطلاعات زیر را به همراه تقاضای خود به بانک مرکزی ارائه دهد:

- ۱-۶- تصویر تأییدیه وزارت امور خارجه مبنی بر بلامانع بودن تاسیس شعبه در کشور میزبان.
- ۲-۶- میزان سرمایه اعطایی بانک متقاضی به شعبه.
- ۳-۶- تصویر اساسنامه بانک متقاضی.
- ۴-۶- برنامه عملیاتی بانک متقاضی مشتمل بر عملیاتی که شعبه قصد انجام آنها را دارد.
- ۵-۶- ساختار سازمانی شعبه.
- ۶-۶- صورت های مالی حسابرسی شده سه سال گذشته بانک متقاضی.

۶-۷- اطلاعات مرتبط با صلاحیت‌ها و تخصص‌های حرفه‌ای اشخاصی که قرار است به مدیریت شعبه منصوب گردند.

۶-۸- تعداد و چگونگی توزیع جغرافیایی بانک‌های فرعی، شعب و دفاتر نمایندگی بانک متقاضی در خارج از کشور.

۶-۹- تأییدیه مدیر عامل بانک متقاضی در مورد صلاحیت مالی، حسن شهرت و عدم سابقه محکومیت کیفری مدیران ارشد اجرایی شعبه در شرف تأسیس.

۶-۱۰- سایر اطلاعات و مدارکی که به بانک مرکزی جهت تصمیم‌گیری در مورد تأیید درخواست تأسیس شعبه کمک کند.

شرایط و نحوه صدور موافقت‌ها

ماده ۷- موافقت اصولی بانک مرکزی بعد از بررسی اطلاعات و مدارک مندرج در ماده ۶ و در صورت احراز الزامات تأسیس شعبه و همچنین حصول اطمینان از رعایت شرایط زیر صادر می‌شود:

۶-۱- نظام بانکی کشور میزبان از ثبات و سلامت مالی مکفی به تشخیص بانک مرکزی برخوردار باشد.

۶-۲- مدیران شعبه شرایط احراز و خوشنامی مورد نیاز جهت تصدی مدیریت شعبه را دارا باشند.

تبصره: صلاحیت مدیران شعبه باید در زمان تأسیس و یا در صورت هرگونه تغییر، قبلاً به تأیید بانک مرکزی برسد.

۶-۳- مقررات کشور میزبان نباید مانع انجام نظارت مؤثر و یا دریافت اطلاعات مورد نیاز از شعبه توسط بانک مرکزی باشد.

تبصره ۱: صدور موافقت اصولی هیچ‌گونه تعهدی را برای بانک مرکزی جهت صدور موافقت نهایی ایجاد نمی‌نماید.

تبصره ۲: اعتبار موافقت اصولی صادره توسط بانک مرکزی به مدت ۴ ماه از تاریخ صدور می‌باشد و بانک متقاضی موظف است ظرف این مدت نسبت به ارائه تصویر برابر با اصل تأییدیه مرجع نظارتی برای تأسیس شعبه اقدام کند. در صورت درخواست بانک متقاضی و ارائه دلایل موجه، بانک مرکزی در صورت صلاحدید نسبت به تمدید اعتبار موافقت اصولی اقدام می‌نماید.

ماده ۸- در صورت ارایه تأییدیه مرجع نظارتی برای تأسیس شعبه، بانک مرکزی نسبت به انعقاد تفاهم‌نامه نظارتی با مرجع نظارتی و صدور موافقت نهایی اقدام خواهد کرد.

ماده ۹- اعتبار موافقت نهایی صادره توسط بانک مرکزی به مدت ۶ ماه از تاریخ صدور می‌باشد و بانک متقاضی موظف است ظرف این مدت نسبت به ثبت شعبه و شروع فعالیت اقدام و مدارک و اطلاعات زیر را به بانک مرکزی ارائه نماید:

۹-۱- آگهی ثبت شعبه در مرجع ثبت ذی‌ربط در کشور میزبان.

۹-۲- معرفی صاحبان امضای مجاز شعبه.

۹-۳- مشخصات کامل کارکنان شعبه.

۹-۴- نشانی کامل محل شعبه.

تبصره: در صورت درخواست بانک متقاضی و ارائه دلایل موجه، مدت اعتبار موافقت نهایی بانک مرکزی تمدید خواهد شد.

دلایل عدم اعطاء موافقت

ماده ۱۰- بانک مرکزی از اعطاء موافقت اصولی یا نهایی جهت تأسیس شعبه خودداری می‌کند، اگر:

۱۰-۱- شرایط ذکر شده در ماده ۷ محقق نشده باشد.

۱۰-۲- نادرست یا مخدوش بودن اسناد و مدارک دریافتی محرز گردد.

ماده ۱۱- حصول اطمینان بانک مرکزی از مخدوش یا نادرست بودن مدارک و اطلاعات ارسالی توسط بانک متقاضی جهت تأسیس شعبه، عندالزوم و به تشخیص بانک مرکزی منجر به ابطال کلیه موافقت‌های صادره خواهد گردید.

بخش سوم - نحوه فعالیت

ماده ۱۲- صلاحیت و تخصص‌های مورد نیاز جهت احراز سمت‌های مدیریتی شعبه توسط بانک مرکزی تعیین خواهد شد.

تبصره: مدیران شعبه بایستی حداقل دارای مدرک کارشناسی و ۱۰ سال تجربه کاری در امور بانکی باشند که حداقل ۵ سال آن در سمت مدیریت اجرایی شعبه سپری شده باشد.

ماده ۱۳- محکومین به سرقت، ارتشاء، اختلاس، خیانت در امانت، پولشویی، کلاهبرداری، جعل و تزویر، صدور چک بی‌محل و ورشکستگی به تقصیر یا تقلب - اعم از این که حکم از دادگاه‌های داخلی یا خارج از کشور

صادر شده باشد یا محکوم، مجرم اصلی یا شریک یا معاون جرم بوده باشد- از تصدی سمت‌های مدیریتی شعبه ممنوع می‌باشند.

ماده ۱۴- بانک متقاضی می‌تواند به یکی از طرق ذیل نسبت به افزایش سرمایه شعبه اقدام نماید:

۱-۱۴- اعطاء سرمایه توسط بانک متقاضی.

۲-۱۴- از محل سود انباشته و یا سایر اندوخته‌های شعبه.

ماده ۱۵- شعبه موظف به ارائه صورت‌های مالی حسابرسی شده به زبان فارسی در پایان سال مالی به بانک مرکزی می‌باشد.

ماده ۱۶- شعبه موظف به رعایت قوانین و مقررات ناظر بر مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم می‌باشد.

بخش چهارم- نظارت

ماده ۱۷- نظارت بانک مرکزی بر شعبه، در چارچوب تفاهم‌نامه منعقد شده با مرجع نظارتی صورت می‌پذیرد.

ماده ۱۸- بانک مرکزی در هر زمان که تشخیص دهد، بازرسان خود را جهت رسیدگی به حساب‌ها و نحوه فعالیت شعبه اعزام می‌نماید.

ماده ۱۹- بانک مرکزی و مرجع نظارتی می‌توانند نسبت به تبادل یافته‌های نظارتی خود در خصوص شعبه اقدام نمایند.

ماده ۲۰- مدیران شعبه موظفند کلیه اسناد، مدارک و دفاتر خود را به نحوی که بانک مرکزی تعیین می‌کند، به بازرسان بانک مرکزی ارائه نموده و امکان رسیدگی لازم و کافی را فراهم نمایند.

ماده ۲۱- بانک مرکزی می‌تواند در مواردی که مقتضی بداند با توجه به مقررات کشور میزبان و مفاد تفاهم‌نامه نظارتی، شعبه را از مبادرت به پاره‌ای از فعالیت‌های بانکی منع و یا عملیات شعب در شرف تأسیس را منحصر به یک یا چند فعالیت مشخص نماید.

بخش پنجم- تعطیلی شعبه

ماده ۲۲- در موارد زیر با رعایت تفاهم‌نامه نظارتی، ممکن است شعبه تعطیل شود:

۲۲-۱- در صورتی که بانک مرکزی به لحاظ سیاست عمومی کشور، ادامه فعالیت شعبه را در کشور میزبان به مصلحت نداند.

۲۲-۲- در صورت احراز تخلف بانک در ارایه مدارک و اطلاعات نادرست و مخدوش برای تاسیس شعبه؛

۲۲-۳- در صورت عدم نظارت مؤثر مرجع نظارتی بر عملیات شعبه به تشخیص بانک مرکزی.

۲۲-۴- در صورت دستور مرجع نظارتی؛

۲۲-۵- در صورت درخواست بانک متقاضی؛

۲۲-۶- در صورت انحلال یا ورشکستگی بانک متقاضی.

ماده ۲۳- در صورتی که به هر دلیل بانک متقاضی قصد تعطیلی شعبه خود را داشته باشد، باید قبلاً تأییدیه کتبی بانک مرکزی را در این خصوص اخذ نماید.

ماده ۲۴- بانک متقاضی موظف است تاریخ تعطیلی شعبه خود را ظرف حداکثر ۱۵ روز به بانک مرکزی اعلام نماید.

ماده ۲۵- در صورت ورشکستگی و تصفیه بانک متقاضی، تصمیمات ناظر بر تعطیلی شعبه در چارچوب تفاهم‌نامه نظارتی فیما بین بانک مرکزی و مرجع نظارتی اتخاذ خواهد شد.

"آیین‌نامه اجرایی نحوه تأسیس، فعالیت، نظارت و تعطیلی شعب بانک‌های ایرانی در خارج از کشور" به استناد "بند و ماده ۳۰ قانون پولی و بانکی کشور مصوب تیر ماه ۱۳۵۱" در ۲۵ ماده و ۶ تبصره در یک‌هزار و یکصد و بیست و سومین جلسه مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۷ به تصویب شورای پول و اعتبار رسید. کلیه موارد مغایر با مفاد این آیین‌نامه مندرج در "آیین‌نامه ایجاد یا تعطیل شعبه یا باجه یا نمایندگی بانک‌ها در خارج از کشور" مصوب هجدهم آبان ماه ۱۳۵۵ آن شورا ملغی‌الاثرب می‌شود. /۶۶۲۵۰۰